

18.6.2012

Oikeusministeriö

oikeusministerio@om.fi

Lausuntopyyntöne luonnoksesta hallituksen esitykseksi pysäköinninvalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja laiksi pysäköinninvalvontaluvasta ja valvonta-avustajasta, OM 9/41/2012

Lausunnon antajasta

Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry edustaa kiinteistöjen ja infrastruktuurin ammattimaisia omistaja-, rakennuttaja-, käyttäjä-, sijoittaja- ja palveluntuottajaorganisaatioita. RAKLI toimii kiinteistö- ja rakentamisalan vaikuttajana, kehittäjänä, ammattilaisten verkottajana sekä tiedon tuottajana.

Lausunto

RAKLI kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikkoasiassa. RAKLI on pitänyt tärkeänä, että yksityinen pysäköinninvalvonta mahdollistetaan lainsäädännöllä. Eduskunta hylkäsi maaliskuussa 2011 yksityistä pysäköinninvalvontaa koskevan lakiesityksen, joka olisi legalisoinut markkinoilla toimivien yksityisten pysäköinninvalvontayritysten toimintamallin pääpiirteissään. Tässä mallissa katsottiin ajoneuvon kuljettajan ja kiinteistönomistajan kesken syntyneen reaaliosopimus, jossa kuljettaja oli sitoutunut pysäköintiä koskeviin ehtoihin. Perustuslakivaliokunta katsoi, että pysäköinninvalvonta on julkisen vallan käyttöä ja laki ei ollut säädettävissä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Siitä huolimatta toiminta on jatkunut samanlaisena ja oikeustila yksityisen valvontamaksun osalta on epäselvä.

18.6.2012

Nyt lausunnolla olevassa esityksessä on lähdetty siitä, että yksityinen taho voi toimia julkisen vallan apurina pysäköinninvalvonnassa tehden viranomaiselle esityksen rangaistusmaksun määrittämisestä. Lakia on valmisteltu oikeusministeriön julkisoikeuden yksikössä yhteistyössä sisäasianministeriön ja valtiovarainministeriön kanssa. Valmistelussa on saavutettu kompromissi, joka ottaa huomioon oikeusvaltion peruseriaatteen julkisen vallan käytöstä, mutta ei lisää julkisen talouden menoja. Lakiesityksen myötä nykyinen epäselvä oikeustila tulisi korjattua.

RAKLI pitää hyvänä sitä, että esityksessä tunnustetaan yksityisellä alueella tapahtuvan väärinpysäköinnin loukkaavan omistajan tai haltijan oikeutta määrätä omaisuudestaan. Ehdotuksen perusteluissa on kuitenkin todettu, että viranomaisten resurssit eivät välttämättä riitä siihen, että luvatonta pysäköintiä valvottaisiin yksityisillä alueilla, kuten kauppakeskuksissa, yhtä tehokkaasti kuin katujen varsilla. Viranomaisresurssien avuksi ollaan lisäämässä yksityiset valvonta-avustajat, mitä voidaan pitää periaatetasolla hyvänä ratkaisuna.

Kiinteistönomistajan kannalta valvonta-avustajan käyttö merkitsee suostumuksen antamista tietyille pysäköinninvalvontaluvan haltijalle. Luvan hakija esittäisi selvityksen kiinteistönomistajan suostumuksesta hakieensa valtuutusta kunnalliselta pysäköinninvalvonnalta tai poliisilta.

Esityksen mukaan palveluntuottaja laskuttaisi suostumuksen antanutta kiinteistönomistajaa. Valtio tai kunta saisivat yksityisten esityksestä määrätyt pysäköintivirhemaksut. Lisäksi kunta tai poliisi voisivat sopia pysäköinninvalvonnassa avustavalle mahdollisesti maksettavista korvauksista, mutta siihen ei aseteta velvoitetta.

18.6.2012

Ongelmaksi muodostuvat juuri valvonnasta aiheutuvat kustannukset ja niiden suuruus kiinteistönomistajan kannalta. Esityksessä ei näitä kuitenkaan ole arvioitu mitenkään. Kiinteistönomistajan kannalta merkitystä on sillä, minkälaisilla hinta- ja muilla ehdoilla sopimuksia tullaan tarjoamaan. Lakiehdotuksen perusteluissa on todettu, että lailla olisi merkittäviäkin taloudellisia vaikutuksia yksityistä pysäköinninvalvontaa harjoittavien yritysten toimintaan, tulonmuodostus muuttuisi ja toimijat vähenisivät.

RAKLI ehdottaa, että valmistelun lähtökohdaksi otetaan kunnan velvollisuus huolehtia pysäköinninvalvontatehtävien hoitamisesta sekä katujen varsilla että yksityisillä alueilla joko omilla tai ostopalveluna hankittavilla resursseilla. Kuntatalouteen tällä ei olisi vaikutusta, sillä tehostunut valvonta toisi lisää tuloja ja mahdollisuuden korvata palvelu yrittäjälle.

Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry

Helena Kinnunen
toimitusjohtaja

Johanna Aho
lakimies